

KLEINE ZONDAGSVERTELLINGEN.

EEN LES ONDER WEG

EN

HET LAATSTE LIEB.

TWEE VERHALEN

DOOR

E. GERDES.

TE LEIDEN, BIJ A. W. SIJTHOFF.

EEN LES ONDER WEG

EN

HET LAATSTE LIED.

TWEE VERHALEN

DOOR

E. GERDES.

TE LEIDEN, BIJ A. W. SIJTHOFF.

EENE LES ONDER WEG.

De dorpstoren had reeds twaalf geslagen en de schooljeugd stormde met al de luidruchtigheid en vroolijkheid, aan kinderen eigen, naar buiten. Geen wonder ook. Twee uren lang hadden zij zoo stil moeten zitten als een muisje. En dat vinden kinderen alles behalve prettig. Zij waren dus blijde, dat de schooluitging en zij vrijheid hadden naar huis te gaan. Daarenboven hadden zij allen honger als wolven; de een liep dus nog harder naar huis dan de ander, in de hoop dat de boterhammen reeds klaar stonden.

In de vreugde en dartelheid dezer kinderen deelde Willem niet. Hij verliet de school met treurige blikken, en als men zijn gezicht aanschouwde, dan zou men gezegd hebben, dat hij iets had, waarover hij

niet tevreden was. Hij liep met beide handen in zijne zakken, groette niemand op den weg en had den blik ter aarde geslagen, alsof hij daar iets zocht. Langzaam voortgaande kwam hij aan de woning zijner moeder, die eene weduwe was en van een jaargeld leefde, haar na den dood haars echtgenoots toegestaan. Willem trof zijne moeder niet te huis. De weduwe legde een bezoek af in de nabuurschap, maar de boterham stond gereed, en hoe verdrietig Willem ook zijn mocht, het verdriet was niet zoo groot of de boterham ging met smaak naar binnen.

„Ik weet wat ik doen zal!” sprak hij binnensmonds. „Ik zal naar grootvader gaan en hem mijnen nood klagen. Grootvader woont hier dicht bij en ik heb nog twee uren tijd, eer ik weder naar school moet.”

Zoo bij zich zelve sprekende, verliet hij het huis zijner moeder en sloeg den weg in naar het huis van zijnen grootvader. Deze was geneesheer en wegens zijne kunde en vriendelijkheid zeer bemind. Toen de knaap bij de welbekende woning kwam, zag hij grootvaders chais voor de deur staan. De staljongen hield het paard bij den teugel vast en scheen op de komst van den doctor te wachten.

„Komt grootvader spoedig?” vroeg Willem aan den staljongen.

„Ik denk ja, jongeheer,” was het antwoord. „De chais is reeds een vijf minuten voor de deur.”

„Moet grootvader zieken bezoeken?” vroeg Willem.

„Ik denk ja. Daar straks is er een boodschap gekomen, of uw grootvader nog eens kwam zien naar het kind van Klaas Wolters, den boer op den Meischerweg. Ik geloof dus dat uw grootvader daar heen zal gaan. Maar daar is de doctor al?”

En inderdaad kwam Willems grootvader uit het huis. Het was een deftig oud man, wiens zilveren haren getuigden dat er reeds menige zon boven zijn hoofd was opgegaan en nedergedaald. Men kon het hem aanzien dat hij vriendelijk was, want zijne oogen hadden eenen milden glans en om zijne lippen speelde een innemend lachje.

„Wel, mijn jongen,” zei de doctor, „zijt gij daar?”

„Ja, grootvader,” antwoordde de knaap, terwijl hij zich eenen kus op de wangen liet drukken.

„Wat scheelt u, mijn jongen?” vroeg de doctor. „Gij ziet er zoo bedrukt uit en gij zet een gezicht alsof gij rhabarber geproefd hadt.”

„Ik ben ook niet in mijn schik, grootvader; ik heb verdriet.”

„Gij?” vroeg de doctor, en zag hem verwonderd en met een ironisch lachje aan. „Gij verdrietig en dat op uwe jaren?”

„Ja grootvader,” hernam de knaap, „en ik ben gekomen om het u te vertellen.”

„Wel dat is goed, Willem. Weet ge wat ge doet? Ik moet even bij Klaas Wolters op den Meischerweg zijn. Gij kunt met mij mede rijden. De chais is groot genoeg voor ons beiden, niet waar? Dan kunt gij mij alles vertellen. Over een half uur zet ik u dan weder af aan de woning uwer moeder. Is dat niet goed?”

De knaap vond dezen voorslag uitmuntend. Hij steeg dadelijk in de chais, gevolgd door den doctor, die de teugels van het paard uit de handen van den staljongen overnam — en voort ging de chais op een fikschen draf.

„Nu, mijn jongen,” zei de doctor, „deel mij nu eens de reden uwer treurigheid mede.”

„Die zal ik u zeggen, grootvader. Ik kwam om bij u eenen goeden raad te halen. Ik weet niet wat ik

doen moet. Op school zit ik naast Piet Halling, die mij alle oogenblikken plaagt. Als ik eene mooie krulletter op mijne lei getrokken heb, en ze laat zien, wip, wischt hij ze weg en als ik er dan nog wat van zeg, lacht hij mij uit. Als wij zamen knikkeren, speelt hij gewoonlijk valsch of neemt mijne mooiste knikkers weg en geeft mij zijne leelijken. Gisteren liet ik hem de mooie zweep zien, die ik van oom Karel gekregen heb, en nauwelijks had hij ze in zijne handen of krak! daar brak hij de greep af. Toen ik hem zeide, dat ik het aan den meester zou zeggen, hield hij den duim van zijne linkerhand voor den neus met al de vingers rechtuit in de hoogte en zette toen den duim van zijne rechterhand tegen de punt van zijne linkerhand en riep toen: klikspaan, klikspaan! In het kort, ik kan niet doen of hij kwelt mij. Vooral doet hij dit op school; hij stopt mijn boeken weg, dat ik ze niet vinden kan, en dikwijls genoeg werpt hij een mop op mijn schrift en scheldt mij dan nog voor morspot uit. Neen, grootvader, ik kan het niet langer uithouden. Ik wenschte maar dat ik niet meer op die school ging, want ik durf het niet aan den meester zeggen. Piet Halling zou me zeker

kloppen. Gisteren zei hij me nog: Als je klikt, krijgt ge op uw baatje! Wat zal ik nu doen grootvader?"

Willem had dit alles op zijne eenvoudige, kinderlijke wijze medegedeeld en de doctor had alles geduldig aangehoord. Hoe verwonderd zag Willem op, toen zijn grootvader tot hem zeide:

„Ik kan u geen anderen raad geven, Willem, dan dat gij doet, gelijk mijn vader gedaan heeft?"

„En wat deed overgrootvader dan?"

„Hij overwon zijnen vijand door hem ieder been in zijn lichaam te breken."

Willems verwondering nam toe.

„Ik dacht, grootvader," zei hij, „dat overgrootvader predikant was."

„Dat was hij ook, maar in den tijd, waarvan ik spreek was hij nog een knaap van uwe jaren. Hij gaf echter toen reeds blijken van den lust, die hem bezielde, om eenmaal een verkondiger van het Evangelie te worden. Hij was een vroom kind en had zijn hart reeds vroeg aan Jezus overgegeven. De Heer had hem uit genade getrokken uit de duisternis en overgezet in Zijn wonderbaar licht. Luister eens, ik zal u eene geschiedenis vertellen."

De doctor lei de zweep over het paard en vertelde het volgende:

„Tusschen mijnen vader en zijn broeder Robert was er een groot onderscheid. De eerste was stil en bescheiden; zijn broeder, mijn oom, daarentegen hield veel van luidruchtige vermaken en plaagde zeer gaarne. Zij beminden elkander zeer, maar Robert maakte dikwijls misbruik van zijns broeders goedheid, zoodat de liefde en vrede menigmalen verstoord werden. Toen mijn vader in zijne keuze beslist en hij een kind Gods geworden was, had hij niet langer lust aan de vermaken deel te nemen, die zijn broeder najoeg. Wanneer Robert in den tuin van de buren sloop, om daar appelen of andere vruchten te stelen, waarschuwde hem mijn vader, — maar mijn oom lachte hem uit en zeide: „’t zal er op een paar appelen niet aankomen; de buren hebben appelen genoeg!” Wanneer hij des Zondags, in plaats van een stille bezigheid te zoeken, Gods woord te lezen, of te huis zich met eenig nuttig boek bezig te houden, het dorp rondliep en alle honden of katten kwelde, dan bestrafte hem zijn broeder. Menigmalen heb ik mijnen oom hooren zeggen: „Ik kreeg een hekel aan mijnen broeder. Ik

hield niet van zijn vroomheid en gaf hem allerlei spot- en scheldnamen, zoo als: vroom Davidje, heilig boontje enz. Ik was vooral woedend op hem, wijl hij al mijne kwade streken aan onze ouders vertelde en mij dus menig pak slaag bezorgde. Ik had reeds lang het voornemen gekoesterd hem daarvoor eens goed af te straffen, want ik kon hem niet meer goed aanzien: mijne liefde tot hem was in haat veranderd, vooral omdat hij niet zoo was als ik, en altijd over den hemel sprak. Op zekeren dag waren wij alleen in den tuin. Ik had een groote zweep in mijne hand en begon hem nu geducht te rossen. Wijl ik wist, dat hij het aan vader zeggen en ik dus gestraft worden zou, gaf ik hem uit wraak daarvoor nog een extra pak slaag vooruit. Mijn broeder liet zich geduldig slaan. Het had hem ook niets geholpen, want hij was kleiner dan ik en ik kon hem gemakkelijk bedwingen. Toen ik mijne woede aan hem gekoeld had, ging ik heen. Geen woord sprak hij, maar zag mij aan, met eenen blik, dien ik nimmer zal vergeten. Toen het middag en tijd was om te eten, wachtte ik tot men mij kwam roepen, want ik had eigenlijk geen trek naar huis te gaan, wel wetende wat mij

te wachten stond. Ik kon er zeker van zijn dat mijn broeder alles verteld had. Toen ik aan tafel kwam, merkte ik tot mijne verwondering dat mijne vrees ongegrond was. Mijn vader was even vriendelijk met mij als naar gewoonte en Robert groette mij even zoo alsof er niets gebeurd ware, hoewel ik wist dat hij zijnen rug wel voelde, want de zweep was geen der dunste. Toen ik des avonds te bed ging en mij ontkleedde, vroeg ik mijnen broeder — ik sliep bij hem op dezelfde kamer — „Hebt gij niets aan vader gezegd, Rob?” „Neen,” antwoordde hij, „ik heb het aan niemand anders geklaagd dan aan mijn Vader in de hemel en Hij heeft mij geholpen, dat ik het u vergeven kon.” Die bijvoeging en de vriendelijke toon waarop hij het zeide, verbrak ieder been in mijn lichaam. Ik vroeg hem om vergiffenis, viel om zijnen hals en riep uit: „o, mijn broeder, gij zijt veel beter dan ik!” Den anderen dag vertelde ik alles aan vader en moeder, en sedert dien dag werd ik een andere knaap. Ik kreeg lief wat hij lief had en haatte datgene wat hij haatte.”

„Maar zie,” zei de doctor, „daar zijn wij voor de woning van Klaas Wolters. Ik zal de teugels van het

paard aan eenen boom vastbinden, dan kunt gij blijven zitten. Ik ben dadelijk weder bij u."

De doctor steeg uit, deed wat hij gezegd had en liet Willem alleen.

En wat deed Willem? Hij dacht na over hetgeen zijn grootvader hem gezegd had. Hij maakte eene vergelijking tusschen zijn overgrootvader en diens broeder en tusschen hem zelve en Piet Halling. Hij vond inderdaad vele punten van overeenkomst.

„Wel, mijn jongen," vroeg de doctor, toen hij weder in de chais stapte, „weet gij nu welken raad ik u geef?"

„Ja, grootvader, even zoo te doen als uw vader."

„Juist, mijn kind, wellicht behaagt het den Heer uit genade dan van Piet Halling, uwen vijand, even zulk een godvreezend man te maken, als mijn oom was. Gij moet vurige kolen op het hoofd uws vijands hoopen. Dat is de ware liefde. Ware liefde duldt en verdraagt. De liefde, die uit God is, wreekt zich niet. Zij zoekt niet te verderven, maar te behouden."

En gij, mijn jonge lezer, ga heen en doe desgelijks.

HET LAATSTE LIED.

Mij werd onlangs de volgende geschiedenis verhaald, die ik belangrijk genoeg acht aan mijne lezers mede te deelen.

Op zekeren dag bezocht een christen eenige huizen der armen, om hun het Evangelie te verkondigen. Hij had juist het nederige dakkamertje eener arme familie verlaten, toen hij tot zijne verwondering nog een ladder bemerkte, die tegen den drempel eener deur leunde.

„Zouden daar menschen wonen?” vroeg hij zich zelve. „Op een vliering? Dat is bijna niet denkbaar. Maar ik kan licht de ladder opklimmen en onderzoeken.”

Aan de deur gekomen, klopte hij aan. „Binnen!”

riep een zachte stem. De man opende de deur. Daar was inderdaad eene woning, maar zonder het geringste huisraad; niet eens eene tafel, — niet eens een stoel. Het weder was koud, maar geen vuur in den haard. De wind woei door de gescheurde dakpannen en de sneeuw joeg met geweld naar binnen. Op een hoopje hooi lag een jong meisje in den hoek, alleen toege- dekt met eene oude mat. Zij scheen niet ouder te zijn dan veertien jaren. De ellende had haar geheel uitgeteerd en zij zag er uit alsof zij geen dag meer leven konde.

„Waar is uwe moeder, arm kind?” vroeg de man.

„Ik heb geene moeder, mijnheer!” was het antwoord.

„En waar is uw vader?”

„Hij is uitgegaan om werk te zoeken.”

„En hebt gij geene zusters, geene goede vrienden, die u tusschenbeide eens bezoeken en zorg voor u dragen?”

„Neen, mijnheer.”

„Kent gij den Heere Jezus, mijn kind?”

„O, mijnheer,” zeide zij, en zette zich terstond overeind in haar bundeltje hooi, „kunt gij mij iets van den Heere Jezus vertellen? Ik heb Hem zoo lief

en ik zou zoo gaarne wat van Hem hooren. O, mijnheer, spreek met mij over Hem."

De man haalde zijn Bijbeltje uit den zak en las haar iets voor; daarna bad hij met haar. Ten laatste stond hij op en wilde heen gaan.

„Och, mijnheer," zeide zij, „ik zou u zoo gaarne om iets willen verzoeken."

„En wat is dat?"

„Ik zou zoo gaarne een lied zingen. Zoudt gij niet mede willen zingen? Ik houd zoo veel van lofgezangen. Ik zong ze altijd mede op de zondagschool; maar nu ben ik er in langen tijd niet geweest en hoor er geen meer. O, ik had zoo gaarne dat wij te zamen een loflied zongen. Ik geloof wel, dat als gij er een aanheft, ik de kracht zal hebben zachtjes in te vallen."

„Welken lofzang hadt gij gaarne?"

„Kent gij er een, mijnheer, die aldus begint:

„Hoe zoet klinkt voor 't geloovig hart?"

O, mijnheer dat is zulk een heerlijk lied."

Oogenblikkelijk hief de man het gewenschte lied aan, en hij en het stervende meisje zongen het te zamen in dit naakte, koude vlieringkamertje. Toen het lied geëindigd was, dankte het meisje hem vrien-

delijk en de man verliet haar met de belofte den volgenden dag te zullen wederkomen. Hij bezocht terstond de woning eens vriends, vertelde hem zijne ontmoeting en beiden keerden den volgenden dag naar het ellendig vlieringkamertje terug, beladen met dekens, steenkolen, kleederen en brood. Toen zij de ladder opgeklommen waren, klopten zij aan de deur, maar de uitnoodigende stem van gisteren werd niet gehoord. Zij klopten nog eens, maar alles bleef stil. Ten laatste openden zij het vertrek. Daar lag op hetzelfde hoopje hooi, in denzelfden hoek.... het lijk van het arme meisje. Zij moest reeds eenige uren geleden gestorven zijn, want haar lichaam was koud als marmer. Zij is echter niet dood, maar leeft. Die Jezus lief heeft, sterft nimmermeer. Zij is thans bij Hem en zingt in den hemel het loflied der heiligen met volmaakte lippen. Nu is zij niet meer koud en hongerig, want zij wordt verwarmd door de stralen van de Zon der gerechtigheid en gevoed met hemelspijs.

Ten slotte voeg ik hierbij de vertaling van het lied, dat zij het laatst gezongen heeft. Het heeft onder de vertaling, die slechts vlugjes geschieden kon, veel geleden. Doch ik hoop dat de inhoud door

mijne lezers goed begrepen, en kan 't zijn, haar nagezongen worde.

LOFZANG AAN JEZUS.

Hoe zoet klinkt voor 't geloovig hart
 De naam van Jezus niet!
 Hij heelt de wonden, stilt de smart,
 Verdrijft het zielsverdriet.

Hij heelt 't gebroken hart gewis,
 Schenkt rust 't vermoeid gemoed;
 Daar Hij de ziel, die hong'rig is
 Met hemelmannna voedt.

Beminde naam! mijn schild, mijn deel,
 Mijn rots, waarop ik sta!
 Gij overstort mijn ziel geheel
 Met stroomen vol genâ.

Neem aan den lof, dien ik U wijd,
 Gij, die voor mij voldeedt;
 Gij, die mijn eeuw'ge Priester zijt.
 Mijn Koning en Profeet.

Zwak zij de lof U nu bereid,
Een zucht die 't stof hier slaakt,
Maar zie ik U in heerlijkheid,
Dan is die lof volmaakt.

